

Intervju med Arvid Renn född 1895 i Strömbacka.

Herr Renn gjorde sina första dagsverken vid 10 års ålder, han rensade då potatisland från kl 6 fm till kl 7 em. För detta arbete fick han 48 öre per dag.

Han arbetade senare som vallonsmältare men vid 25 års ålder lärde han sig till lancashiresmed av Konrad Wahlström. Man bedrev vid denna tid lancashiresmede vid mellanhammaren och gjorde 4 smältor per dag. Smedjan stod nattetid. Tidigare då Renn var vallonsmed arbetade man från kl 4 em på söndag till kl 1 em lördag. På denna tid användes labbyt alltid men blev obehövt efter genomförandet av 8-timmars arbetsdag. Renn minns från ungdomstiden att man började i smedjan kl 4 på söndageftermiddagen och kl 9, då skiftet var slut kunde man gå ut och dansa iförd traskor och förskinn!

i Strömbacka två magasin i det som nu är kvar förvarades råg, korn, salt och havre, i ett annat strömslag, sill och salt. Arbetarna tog ut vad de behövde en gång i månaden. Sedan kom de med råg, korn, havre och salt till kvarnen för att mala. Bäckarna hade en traktör, på vilken man kunnade skrev sitt namn. Kvarnen, som var vattendriven, hade två stegar samt en sk armbassin, där ytterkalan skreddes bort vid finsmalning. Vanligen var det råg som finsmalades men även korn. Av kornmjöl bakades pannkakor. Av den säd som arbetarna ville mala, hade mjölnaren rätt att "tulla" en viss mängd. För detta ändamål hade han en stor fullrieta, ca 5 m lång och 1 m bred och försedd med fack för olika sädeslag. Då kistan var full "sålde" mjölnaren denna säd till belaget och den hamnade åter i magasinet. En del av tullen tog belaget i arrende för kvarnen. Karl Berg har en avräkningsbok kvar efter fadern. År 1897 betalades ca 500 kr i arrende. Mjölnarens inkomster var ungefär lika stora. I familjen fanns 3 pojkar och en flicka, som dock aved i 9 års ålder. Karl Berg berättar att de hade det bra ställt ekonomiskt.

Berg gick i skolan 3 dagar i veckan och från 9 års ålder började han hjälpa fadern i kvarnen på de övriga dagarna. Då det var uttag i magasinet blev det mycket arbete och kvarnen gick både natt och dag. Även kolarna lämnade in sin säd till malning. Folkens arbete bestod i att sätta maskar från säcken till malningen. Allra roligast var det att mala malt, för det